

УДК 616-089.197.6

Кузовик В.Д., докт. техн. наук, професор
Ковальчук В.І., аспірант

Національний авіаційний університет, м. Київ, v.kuzovyk@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИЖИВАННЯ НИРКОВОГО ТРАНСПЛАНТУ ДЛЯ РЯДУ КРАЇН

Попит на донорські органи зростає щорічно, оскільки трансплантація органів часто є оптимальним рішенням при кінцевих стадіях дисфункції органів [1]. Враховуючи перманентний дефіцит донорських органів, доцільно сконцентруватись на збільшенні періоду ефективності пересаженого органу.

Наразі наявні значні відхилення у показниках виживання трансплантату після пересадки у різних країнах, що суттєво залежить від особливостей процедури оцінки відповідності донора та реципієнта [2].

Наприклад, можемо виділити групу із Франції [3], об'єднання Скандіатрансплант [4] та Нідерландів [5]. Усі країни мають приблизно один часовий період збору даних: 2007-2018, 2000-2018, 2000-2019, відповідно. Середній вік реципієнтів для Франції та Нідерландів практично ідентичний (54 та 53.4 років), реципієнти із Скандіатрансплант трохи старші (58 років у середньому), однак саме об'єднання скандинавських країн має найкращі показники виживання трансплантатів: 1 рік – 96.1%, 5 років – 85.5%. Для порівняння, показники для Франції - 91.8% / 78.4%, а для Нідерландів – 84.9%/68.0%. Було зроблене припущення, що природа даних артефактів полягає у відмінностях медичних систем зазначених країн, головним чином – у відмінних методиках оцінки відповідності донора і реципієнта.

Виявлено, що країни об'єднання Скандіатрансплант використовують найширший перелік HLA (людський лейкоцитарний антиген) локусів для оцінки відповідності донора і реципієнта – туди входять антигени груп HLA-A, B, C, DP та DQ [6]. В той же час, програма співставлення донорів та реципієнтів у Франції не враховує антигени групи HLA-C [7]. У Нідерландах, взагалі, програма відповідності HLA базується лише на локусах HLA-A, -B та -DR. Антигени HLA-C та -DQ, а також деякі антигени локусів HLA-B та -DR не враховуються в програмі розрахунку невідповідності HLA [8]. Така інформація очевидно корелює з показником виживання трансплантатів у досліджуваних країнах – що більше локусів HLA досліджується – то більш життєздатним виявляється трансплантат. Звичайно, зарано робити далекоглядні висновки, проте, як бачимо, суттєва різниця у терміні виживання трансплантатів у різних країнах, підкріплена значними відмінностями щонайменше у програмах співставлення донорів та реципієнтів.

Список посилань

1. Global Observatory on Donation and Transplantation. Data (Charts and tables). 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.transplant-observatory.org/data-charts-and-tables/>
2. International Registry in Organ Donation and Transplantation. IRODaT Newsletter 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.irodat.org/img/database/pdf/Newsletter%20Dec%202020%20.pdf>
3. Agence de la biomedicine. 2019 Le rapport medical et scientifique du prelevement et de la greffe en France. 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rams.agence-biomedecine.fr/>
4. Scandiatransplant Nordic Kidney Group. Presentation Renal transplants in Scandiatransplant. 2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.scandiatransplant.org/members/nkg/SCTP_1995_2017.pptx/view
5. Nederlandse Transplantatie Stichting. Hoe lang gaat een donororgaan mee? 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.transplantatiestichting.nl/publicaties-en-naslag/cijfers-over-donatie-en-transplantatie/hoe-lang-gaat-een-donororgaan-mee-1>

6. Scandiatransplant. Acceptable Mismatch Program: STAMP guideline version 8.0. 2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.scandiatransplant.org/organ-allocation/Manual_STAMP_16aug2017_version_8.0.pdf

7. Agence de la biomedicine. Procedures d'application des regles de repartition et d'attribution des greffons preleves sur personne decedee. 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.agence-biomedecine.fr/IMG/pdf/regles_repartition_organes_decembre2013.pdf

8. Eurotransplant. Eurotransplant Manual – version 8.2. Chapter 4 Kidney (ETKAS and ESP). 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eurotransplant.org/wp-content/uploads/2020/01/H4-Kidney.pdf>

УДК 658.562

**Шишкін В.М., канд. техн. наук, доцент,
Ромашко А.С., канд. техн. наук, доцент,
Кравець О.М., канд. техн. наук, доцент,
Гаврушкевич Н.В., асистент,**
Національний технічний університет України «КПІ ім. І.Сікорського», м. Київ,
as_romashko@ukr.net

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Взагалі колір, смак, форму, технічні характеристики споживач обирає в залежності від своїх потреб та вподобань, але наявність аудиту 3-ої сторони (наприклад, випробувальною лабораторією, установою, організацією, які повинні бути, зокрема, компетентними та незалежними і від виробника, і від споживача, тобто неупередженими) має його запевнити в безпеці товару і, за потреби, підтвердити задекларовані виробником технічні характеристики.

Спочатку трохи історії. З 90-х років ХХ сторіччя до лютого 2016 року в Україні діяла Державна система сертифікації (УкрСЕПРО). Для роботи в системі були визначені органи з сертифікації продукції, послуг, органи з сертифікації систем управління та випробувальні лабораторії, які здійснювали свою діяльність відповідно до державних стандартів (стандарти нині не чинні), але в окремих публікаціях 2019 та 2020 року вони наведені так, що складається враження чинності таких стандартів. Насправді, за інформацією НІЦ «ЛЕОНОРМ» [1] нижченаведені стандарти стандарти нечинні:

- ДСТУ 3410-96. Державна система сертифікації. Основні положення;
- ДСТУ 3411-2004. Державна система сертифікації. Вимоги до органів з сертифікації продукції та порядок їх акредитації;
- ДСТУ 3412-96. Державна система сертифікації. Вимоги до випробувальних лабораторій та порядок їх акредитації;
- ДСТУ 3413-96. Державна система сертифікації. Порядок проведення сертифікації продукції;
- ДСТУ 3414-96. Державна система сертифікації. Атестація виробництва. Порядок проведення;
- ДСТУ 3415-96. Державна система сертифікації. Реєстр Системи;
- ДСТУ 3416-96. Державна система сертифікації. Порядок реєстрації об'єктів добровільної сертифікації;
- ДСТУ 3417-96. Державна система сертифікації. Процедура визнання результатів сертифікації продукції, що імпортується;
- ДСТУ 3418-96. Державна система сертифікації. Вимоги до аудиторів та порядок їх атестації;
- ДСТУ 3419-96. Державна система сертифікації. Сертифікація систем якості. Порядок проведення;